

Кириченко В.В. Психологічний аналіз прийомів інформаційного маніпулювання / Кириченко Віктор Васильович // Проблеми та напрямки вдосконалення підготовки фахівців з урахуванням досвіду антитерористичної операції у східних областях України : XV наук.-метод. конф., Житомир, 21 травня 2015 р. / М-во оборони України, Житомир. Військ ін.-т імені С.П. Корольова. – Житомир : ЖВІ, 2015. – С.102-104.

Кириченко В.В.

кандидат психологічних наук

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРИЙОМІВ ІНФОРМАЦІЙНОГО МАНІПУЛЮВАННЯ

Суспільно-політичне протистояння, яке базується на існуванні протиріч та явно вираженого конфлікту міжрегіонального, міждержавного та глобального характеру, може призвести до прямого фізичного та психічного насилля. Основою будь-якого військового протистояння є боротьба за ресурси та можливість володіння ними. У якості ресурсів, які можуть становити предмет конфлікту виступають як матеріальні (природні) ресурси, так і духовні, інтелектуальні надбання, ідеологічні переконання. Мотиваційний потенціал ведення війни завжди потужніший, якщо за зовнішніми, ресурсними причинами її виникнення стоять, високі ідеологічні переконання, які світоглядно диференціюють людей на «своїх» та «чужих».

Сучасна соціально-економічна інфраструктура більшості розвинених країн настільки інтегрована одна в одну, що у більшості випадків фізичне захоплення території з метою володіння ресурсами є не доцільним. Фізичне та економічне протистояння призводить до виникнення економічних, демографічних, екологічних проблем, які у випадку перемоги однієї з сторін лягають на плечі переможця.

До основних ознак проведення інформаційної війни як можна віднести:

1. Формування на культурному рівні високого рівня медіазалежності.
2. Заборона діяльності ворожих медіа ресурсів.
3. Тотальна інформатизація суспільства.
4. «Праве діло» та боротьба з агресором.

На сучасному етапі розвитку суспільства стратегічно виважено військова кампанія починається з інформаційного, ідеологічного та культурного протистояння. Якщо до цього основою процесів групової диференціації, яка стояла в основі будь-якого збройного протистояння, був поділ на «ми» та «вони», сучасна інформаційна війна відбувається у напрямку об'єднання різних «вони» у єдине «ми». Для військового агресора головним є поширення сфери впливу на нові території, а не фізичне їх загарбання та знищення населення. Інформаційна війна сучасності – це війна, передусім, світоглядна, боротьба за розум людини та її переконання, які є вищими регуляторами соціальної активності. Знищення соціальної та економічної інфраструктури регіону не має економічної доцільності, тому такі війни «без пострілів та жертв» мають не лише гуманітарну спрямованість а й, передусім, ресурсну ефективність.